

GEWOON ANDERS

UITGAVE VAN DE LANDELIJKE VERENIGING CENTRAAL WONEN

COLOFON	2
COMMUNICATIE EN COMMIT- MENT IN CENTRAAL WONEN	2
GROEPSWONEN HEEFT DE TOEKOMST	3
OPENING HERINGERICHTE TUIN DE REGENBOOG	4
OPEN DAG	4
OPROEPEN EN UITROEPEN	6
WONEN IN EEN GER	7
HOE VORMEN WIJ EEN WOONGEMEENSCHAP?	8
VERSLAG VERGADERDAG LVCW	10
GGG	11
LEDENLIJST	12
LIBERTÉ, EGALITÉ, FRATERNITÉ	14

2010
Jaargang 33, Nr 108
Losse Nummers 3,50

Colofon

“Gewoon Anders” is het blad van de
Landelijke Vereniging Centraal Wonen
(LVCW)

Postbus 19163, 3501 DD Utrecht
06-13015869
internet: www.lvcw.nl
mail: info@lvcw.nl

Prikbord: www.woongroep.net

Abonnementen

€10,- per jaar

Aangesloten groepen krijgen per 6 huis-
houdens 1 exemplaar van ieder nummer
ter verspreiding onder hun leden.

Opzegging vóór 1 oktober.

Losse nummers
€ 3,50 excl. porto

Redactieadres

Oosterweg 2 C
1968 KN Heemskerk
E-mail: heleentoet@xs4all

Redactie

Anna Dijkhuis, Annemarie Kooij
Flip Krabbendam (CW Delft)
Heleen Toet (CW Heemskerk)
Column: Esther van Gog,

Layout

Esther Kwakernaak

Auteursrechten

Overname van artikelen en illustraties is
niet toegestaan zonder toestemming van
de redactie.

**Is er interessant nieuws uit uw project,
schrijf ons dan.**

**Wie schrijft, die blijft.
Jij kan het ook!**

Foto voorpagina:

Herinrichting tuin De Regenboog,
Alkmaar-Noord

Druk:

Pasklaar, Sittard
ISSN: 0166-4336

Communicatie en Co

Centraal wonen begint meestal met een initiatief van een aantal gelijkgezinde mensen, vrienden soms, die samen willen wonen op een manier die niet standaard wordt aangeboden. Gemeenschappelijk wonen situaties zijn nu eenmaal niet zomaar te koop of te huur. Er moet een heleboel gebeuren voordat een initiatiefgroep hun gerealiseerde 'luchtkasteel' kan betrekken.

Vergaderdiscipline, vasthoudendheid, geduld, optimisme, allemaal voorwaarden voor succes. En dat gedurende meerdere jaren, want de ervaring leert dat het minimaal (!) vier jaar duurt voordat een centraal woongebouw er staat. Actie geslaagd. Het gemeenschappelijk wonen kan beginnen. Maar dan stuiten bewoners vroeger of later op problemen bij het beheren van gemeenschappelijke ruimten en het coördineren van activiteiten. Problemen die zij in hun enthousiasme vaak niet hebben voorzien.

Tijdens de ontwikkelfase hebben de a.s. bewoners vooral ervaring opgedaan met samen werken aan de ontwikkeling van hun project. Lekker taakgericht bezig zijn. Maar samen wonen vereist andere vaardigheden dan samen werken. Dat ondervonden bewoners en medewerkers van woonwerkgemeenschap De Ploeg al zo'n honderd jaar geleden.

Een sterke groep

Basis voorwaarde voor succes is: een sterke groep. Of je nu werkt aan het ontwikkelen van een project of met elkaar centrale voorzieningen gebruikt en beheert. In beide situaties is aandacht voor het meestal als 'zacht' beschouwde sociale proces nuttig, zo niet onmisbaar. Je wilt samen wonen en 'meer dan alleen burens' zijn. Dat gaat over ontmoeting, contact en communiceren. Het maken van afspraken, organisatie en coördinatie horen daar natuurlijk bij.

Er zijn een paar sleutelbegrippen

Besluitvormingsproces: tijdens de ontwikkelperiode heeft de groep voortdurend besluiten moeten nemen. Werkt die manier ook goed of is die voor verbetering vatbaar? Wat past bij de woon en beheerfase waarin de groep nu is? Hoe verloopt het overleg, hoe neemt de groep besluiten? Wat is het 'democratische gehalte'? Hoe dit verloopt is sterk bepalend voor de:

Betrokkenheid: bewoners die het gevoel hebben dat zij invloed hebben op de gang van zaken zijn betrokken bewoners. En omgekeerd: betrokkenheid en bereidheid om ergens iets voor te doen gaan samen. Voldoende bewoners die zich betrokken voelen garandeert:

Continuïteit: het voortbestaan van een groep is afhankelijk van de betrokkenheid van de groepsleden, dat vereist geen nadere uitleg. En betrokken bewoners zijn met elkaar betrouwbare ontwikkelaars en de dragers van een specifieke:

Gemeenschappelijkheidcultuur: elke centraal wonen groep heeft een eigen gemeenschappelijkheid cultuur. En, als het goed is, daarbij passende gemeenschappelijke voorzieningen. Het sleutelen aan oldtimers vraagt om een ander soort ruimte dan mediteren of yoga. Voor het dagelijks samen eten is een kleinere groep (cluster) handig, een paar keer per jaar een gezamenlijk diner kan ook met het hele project. (Beide kan natuurlijk ook). Het vereist wel verschillende voorzieningen.

Commitment in Centraal Wonen

Aandacht voor deze thema's betaalt zich uit. Betrokken bewoners voelen zich mede verantwoordelijk voor de gang van zaken en het voortbestaan. Zij zijn als 't ware bewakers van de cultuur van de groep. Elkaar aanspreken op gedrag dat niet spoort met groepsafspraken werkt beter dan welke formele sanctie ook! Dat geldt voor hoe je met elkaar omgaat, maar ook voor de bijdrage van elk groepslid aan gemeenschappelijke taken.

Wat er van de bewoners van een centraal woonproject wordt verwacht verschilt. Financiële verplichtingen voor de kosten van de gemeenschappelijk voorzieningen nakomen is een minimum vereiste. Maar er kunnen grote verschillen zijn als het gaat om taken die moeten worden verdeeld. Dat hangt af van de mate van gemeenschappelijkheid. Als je veel samen wilt doen zijn er meer taken te verdelen. En in het ene project huurt men wel derden in, bijvoorbeeld voor het schoonhouden van gemeenschappelijke ruimten, terwijl dat voor andere groepen (nog) niet onderhandelbaar is.

Een sterke groep verhoogt het centraal woongenot

Een sterke groep heeft een open groeps cultuur. In een sterke groep is het veilig: 'een warme jas als je thuis komt' en het buiten koud is. In een sterke groep ben je het voldoende met elkaar eens over hoe je de gemeenschappelijkheid organiseert en zijn er altijd mensen te vinden die daar tijd en energie in steken. In een sterke groep is ruimte voor verschillen. Dat klinkt mooi. Maar een sterke groep worden is best veel werk en als je goed draait als groep

moet je niet te gemakzuchtig worden. Want net als elke sociale situatie verandert de samenstelling en daarmee de cultuur. Zeer frequente veranderingen bedreigen de continuïteit. Groepen die niet veranderen van samenstelling lopen het risico dat zij star worden. Het blijft onderhoud plegen. Op de Algemene Bijeenkomst van 20 maart gaat het s'middags over: *Open Communicatie, voorwaarde voor ontspannen relaties.*

Commitment

We zijn ook bezig met een werkgroepje Commitment. Het groepje verzamelt en vergelijkt intentieverklaringen en ander materiaal dat diverse Centraal Wonen groepen hebben ontwikkeld en gebruiken. Werken die verklaringen, zorgen zij er bijvoorbeeld voor dat mensen die in het project komen wonen een reëel beeld hebben van hoe het gaat en wat er van hun wordt verwacht? Houden mensen zich daaraan? Wat kun je doen als project als mensen toch geen enkele bijdrage (meer) leveren, niet aan hun (financiële) verplichtingen voldoen of als 'negatief sfeerbepaler' aanwezig zijn. De groep wil een 'onderlegger' samenstellen voor een, op ervaring gebaseerd: *Basismodel van een commitmentverklaring.*

Elke gemeenschappelijke woongroep kan dit model gebruiken en op haar specifieke kenmerken afstemmen.

In de volgende GA staan de resultaten van de Algemene Bijeenkomst op 20 maart én van het werk van de Commitmentgroep.

AD (Anna Dijkhuis)

Groepswonen heeft de toekomst

Iteke Weeda, gezins socioloog, of zoals zij zichzelf liever noemt, relatiesocioloog, sprak vorig jaar de woongroepen van ouderen toe ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van de LVGO. Het thema van haar toespraak was: de kracht van het vrouwelijke in maatschappij, in woongroepen en in mensen.

Enkele punten hieruit:

- De laatste jaren is de variatie in leefvormen enorm toegenomen. Ook sommige begrippen zijn veranderd. In de jaren 50 heetten ongetrouwden 'oude vrijster' of 'vrolijke vrijgezel', in de jaren 60: alleenstaanden, in de jaren 70 alleenwonenden en in de jaren 80 zelfstandig wonenden!

- Het mannelijke element in de mens is doen, toekomst en oplossing gericht; het vrouwelijke is een zijnskwaliteit, het hier en nu, het genieten. Beide kwaliteiten zijn nodig in ieder mens, ook in een woongroep.

Iteke Weeda heeft altijd het gemeenschappelijk wonen gepromoot. In nummer 100 van Gewoon Anders schreef zij: "Groepswonen heeft de toekomst". en "het is onmiskenbaar een maatschappelijke trend". Maar ook: "Met verbijstering heb ik vaak aanschouwd hoe regelgeving in verband met bouwen, vergunningen en uitkeringen het groepswonen juist onaantrekkelijker maakte. Ik probeerde het weleens van de publicitaire daken te schreeuwen, maar ja, ik ben en blijf maar een eenvoudig socioloog en geen machthebber."

Foto: Hapè Smeele

HT

Opening heringericht

In *Gewoon Anders* nr. 107 plaatsten we een persbericht uit de Alkmaarse krant, waarin ons alles verteld werd over de moeilijke situatie in *CW De Regenboog*. Er was sprake van enorme overlast maar na jaren onderhandelen met de woningcorporatie, de gemeente, de wijkmeester, de wijkagent, de bewoners zelf, en deskundige bijstand van een landschapsarchitect tot een goede oplossing heeft geleid. Bewoners Saskia Bleijerveld en Linda Neuman hebben een positief verhaal geschreven over deze ervaring en het veelbelovende resultaat.

In 1985 is in Alkmaar-Noord het Centraal Wonen complex *De Regenboog* gebouwd. Het complex bestaat uit 40 wooneenheden. De naam *Regenboog* is gekozen, omdat elke groep letterlijk en figuurlijk een eigen kleur heeft. Het is een bijzondere woonvorm, waarin elk huishouden een zelfstandige woonunit heeft, maar waar ook ruimte is voor gemeenschappelijke activiteiten. Zo kan er wekelijks samen worden gegeten en worden er met enige regelmaat activiteiten georganiseerd, zoals vieringen rond het kampvuur en spelletjesavonden. Daarnaast kan men een beroep op elkaar doen indien nodig en ondernemen de bewoners onderling sportieve en culturele activiteiten.

Vanaf 2003 werd ernstig hinder ondervonden van groepen hangjongeren in de straat. De overlast beperkt zich niet alleen tot lawaai 's avonds en 's nachts, maar er worden ook vernielingen aangericht aan het tuinmeubilair en de brievenbussen. Na klachten van de bewoners bij de politie, buigen de wijkagent en de wijkmeester zich begin 2004 over de klachten, maar ook na het inschakelen van een jongerenwerker blijft het speelpleintje in de straat blijft een geliefde hangplek.

Uiteindelijk, na nieuwe klachten van de bewoners, wordt door de woningbouwcorporatie met een aantal bestuursleden van de woongroep gekeken wat er veranderd kan worden. Het blijkt dat het ook invloed heeft als de leefomgeving niet goed wordt onderhouden. Het streven wordt om de straat een beter aanzien

Beste mensen,

De LVCW, de LVGO en de FGW hebben vorig jaar het plan opgevat om elk jaar een landelijke Open Gemeenschappelijkwonendag te organiseren.

Het doel van deze dag is om gemeenschappelijk wonen in al haar vormen in de openbaarheid te brengen en daarmee meer bekendheid te geven aan deze wijze van wonen.

We willen deze dag elk jaar op een vast tijdstip laten terugkomen; gekozen is voor de derde zaterdag in mei. Dit jaar is dat 15 mei 2010.

Een flink aantal woongemeenschappen (wellicht ook die van jullie) heeft in 2009 al haar deuren open

gezet. Dat heeft behoorlijk wat landelijke, regionale en plaatselijk publiciteit opgeleverd.

Hoe meer woongemeenschappen (weer) aan deze dag meedoen en hun deuren voor omwonenden en belangstellenden open zetten, hoe geslaagder de dag zal zijn.

Veel woongemeenschappen houden een paar keer per jaar een open dag voor aspirant bewoners. Deze publieke open dag kan hiermee worden gecombineerd.

Naast het ontvangen van de aspirant bewoners zou de woongemeenschap dan ook toegankelijk zijn voor mensen die gewoon eens willen horen wat deze manier van wonen inhoudt. Voor vrienden en

De tuin De Regenboog

te geven, daarmee het woongenot te verhogen, en daarnaast te bekijken hoe de straat en het plein minder aantrekkelijk en toegankelijk kunnen worden gemaakt voor ongenode gasten. Het overleg tussen bewoners, de woningcorporatie, de wijkmeester, de wijkagent en de gemeente Alkmaar leidt tot een plan van herinrichting van de Elzasstraat. Met een landschapsarchitecte komt men tot een ontwerp waarvan de uitvoering najaar 2008 van start gaat. Oude hekken en begroeiingen worden weggehaald. Het plein wordt opnieuw bestraat en er komt nieuw groen. Er komen ook diverse nieuwe speeltoestellen. De buitenkant van het complex wordt voorzien van groene hagen en afsluitbare poorten aan de ingangen tot het binnenterrein en van eenzelfde soort tuinhekken met pergola's. Eind voorjaar 2009 is de herinrichting klaar.

Uniek aan het project is, dat alle betrokken partijen tot een aanpak van de problemen zijn gekomen. Een belangrijke voorwaarde voor succes is nu dat de bewoners zelf meehelpen in het proces en zorg zullen dragen voor het onderhoud van de heringerichte tuin. Om al deze vernieuwingen in te luiden, heeft op 12 september 2009 de officiële opening plaatsgevonden. In aanwezigheid van bewoners, wethouders van de gemeente en andere afgevaardigden is het feest geopend met een optreden van het koor Mamoré. Daarna kregen alle betrokken partijen kregen een hartverwarmend applaus..

Met het tekenen van de nieuwe beheersovereenkomst zijn alle afspraken over het onderhoud aan het groen officieel vastgelegd. Het hele proces van deze herinrichting staat beschreven in de boekjes 'samenwerking', die zijn overhandigd aan betrokken partijen. De bewoners kregen een aantal zeer bruikbare hulpmiddelencadeau voor het onderhoud van de tuin.

Als symbool van voortgang en vernieuwing is er onder andere door de kinderen uit de Elzasstraat een appelboompje geplant. Om het geheel op een mooie manier af te sluiten zijn er als teken van eenheid door alle aanwezigen touwtjes aan elkaar geknoopt en om het nieuwe appelboompje gehangen. Met behulp van wilgentakken hebben de kinderen samen een hut gebouwd en deze versiert met onze wensen voor de toekomst.

Kortom: een unieke samenwerking en een schitterende tuin, waar de komende jaren met veel plezier en inzet gewoond zal worden.

familieleden, buurtgenoten of mensen die via de publiciteit van gemeenschappelijk wonen hebben gehoord, is deze middag een mooie kans om jullie woongemeenschap te leren kennen.

N.B. In de publiciteit van de federatie geven wij als richtlijn voor openingstijd aan: 13.00 tot 16.00 uur.

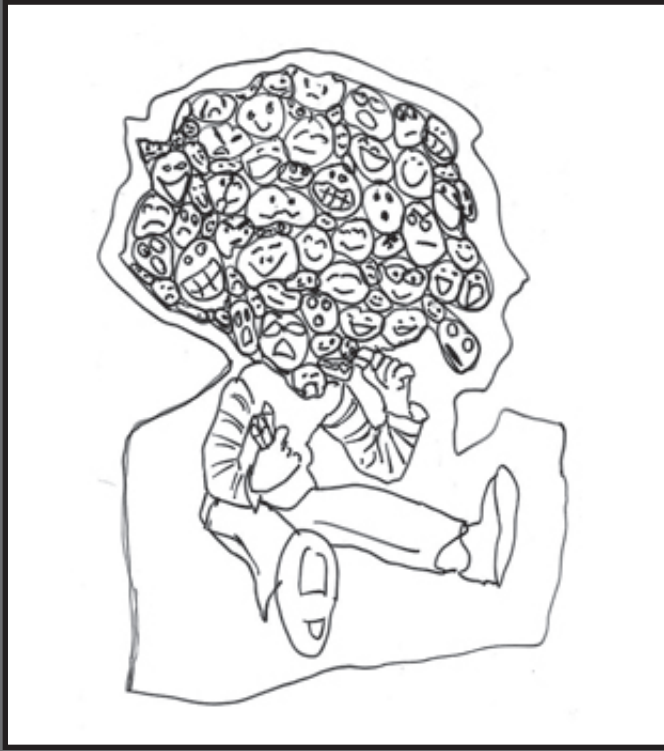
Wanneer je aan de FGW (info@gemeenschappelijk-wonen.nl) of de LVCW doorgeeft dat jullie met deze dag willen meedoen, dan vermelden wij jullie woongemeenschap op websites van de FGW, de LVCW en de LVGO.

Wij zullen foldermateriaal toesturen en een persbericht en een affiche (als zelf te wijzigen en

te printen bestand). Het foldermateriaal betreft informatie over de federatie en gemeenschappelijk wonen in het algemeen, in het persbericht en op het affiche is voldoende ruimte vrij gelaten om jullie eigen informatie op te nemen.

Graag horen wij van jullie of jullie deze keer voor het eerst of opnieuw deelnemen aan deze dag.

Met vriendelijke groet,
Peter Bakker en Hans Owel
(namens de FGW, LVCW en LVGO)

In 1967 schreef de Deense Bodil Graae een artikel met de titel 'Een kind zou eigenlijk 100 ouders moeten hebben'. De woongemeenschap 'Saettedammen' in Hillerod (Denemarken) is hierop gebaseerd. Maar hoe is dat nu voor kinderen om 100 ouders te hebben?
Tekening: Klaartje van den Dool

OPROEPEN EN UITROEPEN

Open dag gemeenschappelijk wonen

Op zaterdag 15 mei is er weer een landelijke open dag van woongemeenschappen. Vorig jaar was deze dag een succes. Geef je op bij de Federatie Gemeenschappelijk Wonen.

De Zonnespreng

Is bijna klaar! Dit sociaal-ecologisch CW-project in Driebergen bestaat uit 20 huishoudens, 45 personen, in 1 huur- en 19 koopwoningen. Katja van de Valk, dochter van de grondleggers van Centraal Wonen van 40 jaar geleden, heeft in het jaar 2000 hiertoe het initiatief genomen.

Kraakverbod

Na ontwerpers en designers spreken ook muzikanten en poppodia zich uit tegen het kraakverbod. In Knightbridge, een dure woonwijk in Londen, is een multimiljonair actief die leegstaande stadsvilla's kraakt. Deze huizen zijn in het bezit van zogenaamde brievenbusorganisaties, die geen belasting hoeven te betalen, en ze rustig kunnen laten leegstaan. Het nieuwe kraken ziet Ilja Faun op ravagedigitaal.org als ruimere mogelijkheden voor creatieve krakers. Het kraakverbod is niet te handhaven. Regel eerst eens goed de leegstandbestrijding. Anti-krakers hebben nauwelijks rechten. De anti-kraakbureaus strijken de gebruiksvergoeding op – kan oplopen tot € 200.- à € 300.- p.m. – en hebben geen kosten voor onderhoud en bezit. Abel Heijkamp maakte er een film over en Hugo Priemus schreef vorig jaar een artikel in de NRC.

Peakoil Nederland

Organiseert een wedstrijd Hoe kick ik in 6 maanden af van

mijn olieverslaving. Zij zoeken (of zochten?) nog enkele kandidaten.

TT-beweging

De eerste film over de internationale Transition Town-beweging is uit! Het is een dubbel-dvd met de titel IN Transition – From oil dependence to local resilience, met Nederlandse ondertiteling. Te verkrijgen bij Omslag.

De toekomst is aan het luxe appartement

kopt de Volkskrant begin dit jaar. Het vaktijdschrift DASH – Delft Architectural Studies on Housing Design – :Vernieuwing op de woningmarkt vindt vooral plaats in de luxe appartementen, als volwaardig alternatief voor het huis met een tuin”. Woningontwikkelaar en verhuurder Vesteda in Maastricht ontwikkelt een nieuwe specialiteit: het ombouwen van kantoorpanden tot luxe appartementsgebouwen.

Knap het huis op, dan volgt de mens vanzelf

Begonnen als experiment wordt nu wegens succes vervolgd: Knap het interieur van de woningen in een achterstandswijk op en dat heeft een goede invloed op de bewoners. Het project Restylen van Huishoudens wordt uitgevoerd door woningcorporaties, de bedenkers (stichting Stunt voor integratie en de stichting World Art Delft), Kringloopbedrijf Delft, de gemeente en andere partners. In de eerste ronde krijgt het interieur van zes Delftse gezinnen een opknappbeurt voor maximaal € 1800.- per huishouden. Uitgevoerd door vrijwilligers van Stunt, met meubels van de kringloop die opgepimpt zijn door kunstenaars. De SEV, Stuurgroep Experimenten Volkshuisvesting, is positief over dit project.

WONEN IN EEN GER, HOE KOM JE ZOVER?

De laatste tijd wordt er steeds meer aandacht besteed aan milieuvriendelijk wonen, het zogenaamde duurzaam wonen. In voorgaande nummers van uw lijfblad Gewoon Anders (GA) is hier ook meer dan eens aandacht aan besteed. In januari stond er een artikel in de Volkskrant met als titel; Aards wonen in de nomadentent (woensdag 20 januari 2010). Het artikel (tje) gaat over het wonen in deze Mongoolse steppententen. Mooie foto's erbij van bewoners in hun ger lekker dicht bij de houtkachel en een pittige dame aan het houthakken voor haar studenten-ger op slechts 20 minuten afstand van het centrum van Utrecht!

In het artikel wordt verwezen naar de website van www.nooitmeerhaast.nl een bedrijf gespecialiseerd in het maken van gers. Ik er meteen heen surfen natuurlijk, een beetje achtergrond informatie is immers nooit weg! Beetje een tegenvaller dat dit oer-Hollandse bedrijf alleen in het Engels te belezen valt. De Nederlands versie is "under construction!". (Nou ja niet zeuren, wees blij dat het niet in het Mongools is! Dat was pas een probleem geweest!). Met name de galerij is de moeite waard even te bekijken. Mocht uw centraal woonproject binnenkort een bijzondere festiviteit op het program hebben staan..... ze zijn te huur en als ik u was ging ik meteen voor Palace of Castle! Zelf bouwen kan ook maar daar moet u er enige maanden(!) voor uit trekken.

2 jaar geleden heb ik met man en kind een week in een tipi gelogeed op een natuurkampeerterrein in het Heemskerkse duingebied. Op het terrein staan 2 tipies te huur en 1 ger (tegenwoordig ook 2). Aangezien het meer dan de helft van de week regenachtig was en de bepaald niet zomerse temperaturen ons in de Tipi van kippenvel voorzagen, kregen wij zo nu en dan wat jaloers naar de burens in hun ger met houtkacheltje. Het interieur was schitterend gedecoreerd in knalkleuren. Het jongetje kwam dagelijks bij ons in de hangmat spelen met onze zoon. Tegen etenstijd wist hij ons ook goed te vinden. Verlangend naar het overheerlijk riekende stoofpotje, door mijn man bereid, schroomde hij niet de deksel van de pan te halen en te vragen of er genoeg zou zijn voor nog een persoon erbij? Ik vond het eerlijk gezegd ook wel iets benauwends hebben die ger. Je zal maar allergisch zijn voor huismijt en dan in al die lagen vilt en doek moeten leven!! Ter plaatse voelde ik mijn keelgat vol haren groeien en een spontane hoestbui moest stikkingsgevaar voorkomen. Het was dan wel gezellig zo'n schemerige woonstee, maar die knalkleuren waren ook wel noodzakelijk omdat je anders in het donker de kastjes en banken niet zou zien staan. In ons klimaat is een kacheltje zelfs in de zomer regelmatig onontbeerlijk maar ik zou toch liever voor de variant kiezen van Tipi met kachel. Maar ja daar vervliegt die warmte weer veel te snel dus dat is ook geen optie en al zeker niet milieuvriendelijk!

Toch blijft het een goed initiatief dat men er mee bezig is op andere manieren te wonen en leven. Tevreden te zijn met weinig (er past heel weinig in een ronde kamer, waar ook een bed in moet kunnen staan!). En een voorbeeld te nemen aan andere culturen en gewoonten. Die studente nabij Utrecht had het helemaal goed voor elkaar..... Haar ger is van alle gemakken voorzien, door het houthakken is een bezoek aan de sportschool overbodig en ze heeft rust en privacy (in een studentenhuis vaak ver te zoeken). Jammer dat ze haar studieboeken in verband met het omkrullen van de bladzijden door het vocht niet in de ger kan gebruiken maar ach met internet kom je ook een heel eind toch?

Hartelijke groet en geniet van het voorjaar!

Esther

HOE VORMEN WIJ EEN WAT ZIJN CRITERIA VOOR EEN GO

Overeenkomsten

Wij zijn lang overtuigd geweest dat de keuze van een medebewoner gebaseerd moet zijn op overeenkomstige eigenschappen en motivatie.

Raakvlakken zouden automatisch zorgen voor waardering en goede samenwerking.

Uitzonderingen daargelaten hebben vele ervaringen ertoe geleid dit standpunt te nuanceren. We moeten ook op onze hoede zijn, niet alles aan het toeval over laten en verwachten dat het dan vanzelf wel goed gaat.

Uitdaging

Wat ons angst inboezemt bij een ontmoeting is de onvoorspelbaarheid van de ander. Het is onze verantwoordelijkheid om de uitdaging van die ontmoeting aan te gaan. Om elkaar te ontmoeten moet men zich openstellen, elkaar horen en zien, zonder je eigenheid te verliezen.

Jezelf kunnen uitdrukken, zonder je bezwaard te hoeven voelen. De ander horen in zijn/haar verwachtingen en twijfels. Een mooi evenwicht scheppen tussen jezelf en die ander.

Ontmoeten biedt de gelegenheid om een project in goede banen te leiden.

Ecowijk in Straatsburg, een getuigenis:

Een bescheiden begin, een gewoon gebouw om met elkaar in te wonen. Het bleek de eerste stap op weg naar vele andere projecten.

In Duitsland hebben zgn "Baugruppen" veel ervaring en de nieuwe gemeenteraad van Straatsburg werd geïnspireerd door deze manier van ondersteunen en bouwen.

Families en alleengaanden die samen zelf hun woning construeren en een maximale invloed hebben op hun eigen behuizing. De Franse term is "autopromoteurs".

De vereniging Eco-Quartier Strasbourg is de voortrekker van de hele operatie. "De voorbereidingstijd was er een van jaren", vertelt Irma, een van de eerste bewoners. De vereniging organiseerde uitstapjes naar Duitsland om gesprekken te voeren, conferenties te organiseren en films te vertonen.

Stap voor stap meldden zich geïnteresseerden om een plek te creëren waar men elkaar kent, elkaar helpt, maar ook met de wens om op een duurzame, milieuvriendelijke manier in de stad te kunnen blijven wonen. Op basis van dit model, sociale woningbouw met een mix van huurders en huiseigenaren, werd een ontwerp gerealiseerd.

Gevecht

De eerste groep werd gevormd toen een braakliggend terrein werd gevonden. Helaas stond de toenmalige gemeenteraad van Straatsburg erg terughoudend tegenover dit soort projecten

met als gevolg dat er vier jaar moeizaam onderhandeld moest worden. "Werkelijk een gevecht zonder einde", herinnert Irma zich.

Toen de burgemeester het terrein uiteindelijk afstond waren de kosten gebaseerd op marktprijsniveau, zonder compensatie.... De groep wilde een vereniging blijven, waar eigenaren voor zouden tekenen.

Maar de gemeenteraad, wantrouwig tegenover deze juridische constructie, eiste een rechtspersoonlijkheid als een gesprekspartner met rechtspersoonlijkheid. De groep werd gedwongen de vereniging te veranderen in een SCI, een Franse rechtsvorm, waardoor er vele duizenden euro's aan belasting extra betaald moesten worden.

Een gebouw met tien families als eigenaren

De groep heeft bewezen dat zij heel solide is. Ze voelde zich gesterkt door de doortastendheid tijdens het gevecht om het terrein. Het uitstel in de planning had ernstige financiële gevolgen, want met de onverwachte belasting en de prijs van het beoogde terrein steeg de prijs van de materialen en de rentekoers bij de bank. Hierdoor moest één familie helaas afhaken.

Om te bezuinigen waren er architectonische aanpassingen nodig. Een voorbeeld: de gemeenschappelijke ruimte moest naar de kelder, waardoor er ruimte kwam voor een extra woning.

Maar alles veranderde door de komst van een nieuwe gemeenteraad die het project wel ondersteunde. Die medewerking was bemoedigend voor andere initiatiefgroepen met bouwplannen. "De toekomstige groepen zullen efficiënt geholpen worden, ze zullen onze moeilijkheden niet meemaken", verklaart Irma blij. "Ons project, bestaande uit families met kinderen van verschillende leeftijden, een gepensioneerd echtpaar en drie alleengaande vrouwen, is echt mooi".

"Wat ons verbindt", analyseert Irma, "is de idee, de verscheidenheid. De aanpassingen zullen zich hierbij gaandeweg ontwikkelen". De bewoners hebben een handvest opgesteld om zo "te durven praten als het even niet gaat". Er zijn geen onderlinge crises geweest, maar wel ontmoedigende momenten tijdens de jaren van onderhandelingen met de oude gemeenteraad.

Een stagiaire binnen de Eco-gemeenteraad in Strasbourg heeft hen geholpen om de juridische aspecten te ontrafelen. Een andere stagiaire volgt de groep tot op de dag van vandaag.

Er is een Duitse architect gekozen die ervaring heeft met groepen, wat een specifieke benadering in dialoog en samenwerking met zich meebrengt. Het pand, waarvan de bouw in 2009 begon, heeft een houten structuur, cellulose isolatie, groen dakwerk, zonnepanelen voor warm water, verwarming op gas en prima dubbele beglazing.

Navolging van het project: vijf andere groepen

De gedachte was altijd: waarom niet hier (Frankrijk) als het in

WOONGEMEENSCHAP?

DE KEUZE VAN MEDEBEWONERS?

Duitsland ook mogelijk is? Geschikte en solidaire buurten, betrokkenheid van burgers en verantwoordelijken, milieuvriendelijke constructie, kiezen voor duurzame energie, technieken en natuurlijke materialen en potentiële investeerders interesseren, dat is de inzet van de huidige gemeenteraad van Straatsburg.

“Het nam veel tijd in beslag maar het was de moeite waard”, zegt Irma, “in 2010 zullen we thuis zijn met alles wat we hebben gewenst”.

Nieuwe groepen starten

Het komt geregeld voor dat we benaderd worden door mensen die klagen over het feit dat ze geen enkele geschikte kandidaat kunnen vinden voor hun project.

Maar alle gelegenheden zijn goed om contact te leggen: in de trein, het vliegtuig, op het werk, een wachtkamer, een informele reünie, een vriendschappelijk samenzijn.

Het gaat erom dat je genoeg vertrouwen in je project hebt om met overtuiging te spreken, om medestanders te verkrijgen. Maar ook om echte interesse voor de ander tonen, hem/haar te horen.

Leer om daarbij helder te zijn, je bent op zoek naar medebewoners, niet naar een levenspartner of naar werk.

Er bestaan tijdschriften en websites waar projecten met eventuele toekomstige medebewoners contact kunnen leggen.

Als voorbeeld enkele advertenties uit een ecologische krant: “We zoeken een medebewoner voor een actieve biologische boerderij”

“Vrouw zoekt deelnemers om een zelfstandig gezond ecologisch centrum te creëren”

“Jonge gepensioneerde zoekt deelgenoten om een huis met landgoed te huren”

en in een dagblad:

“Vrouw zoekt toekomstige vrienden om een groot bouwsel te kopen”.

Een contact zal misschien niet direct iets opleveren, maar bewerkstelligt wel verbintenissen met anderen.

Eigenschappen/kwaliteit van bewoners

Sommige eigenschappen zijn noodzakelijk om samen te kunnen leven met anderen, partner, familie of vrienden. Hieronder staan tien geselecteerde eigenschappen, per paar gerangschikt. Ze kunnen tegenstrijdig lijken, maar deze ogenschijnlijk tegengestelde eigenschappen zouden juist in evenwicht moeten zijn, of komen.

Bezit u ze? Wilt u ze verwerven? Welnu, dan is er een grote kans dat u een goede medebewoner bent.

Sociale vaardigheid/onafhankelijkheid

Sociale vaardigheid is de eigenschap die het mogelijk maakt

contact te maken met anderen en van hun gezelschap te genieten. Prima als dat in evenwicht is met de kunst om onafhankelijk te zijn, dat wil zeggen in staat zijn om zichzelf bezig houden en eigen problemen op te lossen zonder altijd op anderen te rekenen. Het is iemand die graag vrije tijd samen deelt maar ook uitstekend zichzelf kan bezig houden, zonder zich in de steek gelaten te voelen!

Empathie/discretie

Empathie is de kunst om de emoties van iemand anders aan te voelen, dus een idee te hebben hoe de ander zich voelt. Het opent de deur om dingen te delen, te begrijpen, te tolereren en te ondersteunen.

Deze capaciteit vanuit het hart wordt vaak verward met een neiging zich teveel met het leven van anderen te bemoeien. Empathie kan men uiten met een woord of een gebaar.

Dat heeft niets te maken met het geven van (ongevraagde) adviezen of heel graag willen dat de ander jouw zijn/haar leven vertelt.

Daarom is discretie haar aanvullende eigenschap, de houding van iemand die zich niet wil opdringen, tactvol is, zich onzichtbaar en toegankelijk opstelt om zo niet te hinderen.

De discretie beoogt het zwijgen, zal geen vragen stellen, zal geen commentaar leveren zonder dat het gevraagd wordt. De sleutel voor goede relaties.

Discretie moet ook gelden voor jezelf, de neiging om niet direct je eigen ellende te vertellen, te zeuren over je intieme leven, de anderen niet te overdonderen met persoonlijke verhalen. Als we een luisterend oor nodig hebben zal de ander er voor je zijn.

Verantwoordelijkheidsgevoel/flexibiliteit

Iemand met verantwoordelijkheidsgevoel is bedachtzaam. Hij/zij neemt de tijd zijn/haar beslissingen af te wegen alvorens ze te nemen. Hij/zij herkent wat hem/haar te doen staat en belast hiermee niet de ander. Je zal niet iets op iemand anders afschrijven en niet iemand zijn die die anderen vals beschuldigt.

Zo iemand ontloopt verplichtingen niet en probeert die niet te “vergeten”...Maar het komt voor dat iemand zich te verantwoordelijk voelt en eisen aan anderen gaat stellen. Dat is een valkuil.

Flexibiliteit is het vermogen om zich aan te passen, rekening met anderen te houden, ook als dit erg veel moeite kost.

Verantwoordelijkheidsgevoel + flexibiliteit, een geweldige balans om zelfrespect te combineren met respect voor de ander.

Oprechtheid / mildheid

Een eerlijke houding, volkomen openhartige, waarachtige gevoelens vormen de basis voor een goede dialoog. Kunnen zeggen wat men ervaart, woorden vinden voor gevoelens, het on-

eens zijn en dit uiten, het maakt het oplossen van voorkomende problemen mogelijk.

Maar oprechtheid beteken niet dat men grof moet zijn.

Iemand de les te lezen door eens flink de waarheid te zeggen is geen optie.

Mildheid werkt temperend. Het haalt de scherpe kantjes eraf zodat je wel je gevoel kunt uiten, maar zonder iemand te kwetsen.

Met deze twee verworvenheden, oprechtheid en mildheid, kunnen moeilijke en gevoelige zaken gezegd en gehoord worden zonder dat iemand zich ruw bejegend hoeft te voelen.

Conflicten kunnen aangaan en zonder rancune kunnen oplossen.

Dit is niet zozeer een eigenschap, maar meer het resultaat van een aantal kwaliteiten.

De bekwaamheid bezitten om conflicten aan te gaan eist dat men in staat is de ander te respecteren, de wil om gemeenschappelijke oplossingen te zoeken in plaats van gelijk te willen krijgen.

Het aan kunnen gaan van conflicten maakt erkenning hiervan

noodzakelijk in plaats van die te ontkennen.

Op tijd ter sprake brengen, bij de juiste persoon, zonder onuitputtelijk over het onderwerp te zeuren. Of een pijnlijke stilte te veroorzaken.

De kwaliteit te vergeven, toegeeflijk te zijn, naar de toekomst te kijken is daarbij vereist.

Onze fouten en tweestrijd kunnen zo verdwijnen en het conflict kan zich oplossen tot ieders tevredenheid en zonder verliezers.

Advies geven als het niet gevraagd wordt

Je mengen in de andermans zaken

Intolerant zijn, star zijn in je overtuigingen.

Indiscreet zijn, lastertaal uiten, kwaadspreken

Getuigen van autoriteit en dogmatisme

Je eruit draaien, laf zijn, liegen

Geen enkele inzicht in zichzelf, gebrek aan helderheid

Doof zijn voor de ander

Niet in staat zijn samen te werken

Wispelturig zijn, besluiteloos, wankel

vertaling: Sylvia Leidelmeijer

VERSLAG VERGADERDAG LANDELIJKE VERENIGING CENTRAAL WONEN op 28 november 2009 bij De Banier in Rotterdam

Om 11.00 uur inloop met koffie en lekkers van gastheer Johan, met hulp van Jana. Vervolgens in de benedenruimte vergaderd. Hier waren mensen vanuit het hele land naar toe gekomen, de vergadering werd geleid door het bestuur van de LVCW.

Het verslag van de vorige vergadering werd besproken, de begroting voor 2010 werd gepresenteerd. De vergadering verliep rustig.

Er werd gevraagd om diverse thema's terug te laten komen op een volgende discussie bijeenkomst. Om dit te organiseren hebben verschillende mensen zich opgegeven. Het ging b.v. om commitment (of intentie) verklaringen, afspraken en sancties: gemeenschappelijke verantwoordelijkheid, afspraken met woningbouwverenigingen, koop/huurcombinatie in CW, ecologische projecten/energiegebruik verminderen, doorstroming in de woningen, publiciteit: imago verbreden, relatie met de buurt.

Ook kwam aan de orde om te onderzoeken of we niet meer draagvlak en naamsbekendheid kunnen creëren door via Aedes een bijdrage voor een LVCW-project aan te vragen.

Lunch

Na deze boeiende vergadering werden we verrast met een overheerlijke lunch verzorgd door Ankie en Will. Hierna gingen de mensen in groepjes de middag in.

Workshops

Men kon met Lia mee werken in het atelier, met Annie naar de Groene Passage en voorbereidingen treffen voor de soep, in groepjes diverse soepen klaarmaken met Annie, Thea en

Miranda, Huib helpen in de tuin met het omzagen van de boom. Wim was actief met video. Als meest onduidelijk onderdeel van de middag was er de mogelijkheid om een bezoekje te brengen aan de speciaal ingerichte logeerkamer. Daar konden de gasten genieten van een korte video van Luna en Luka over C.W. De video was vorig jaar ter illustratie van de spreekbeurt van Luna gemaakt. Ook kon je worden gefilmd door Casper de jongste cameraman van C.W. De vraag was "hebben jullie suggesties voor activiteiten binnen centraal wonen"

Een aantal gasten nam de moeite en gaf soms verrassende antwoorden. Zoals het 2 x per jaar gezamenlijk schoonmaken van de dakgoten. Ook andere bruikbare suggesties zoals... kinderkoken en weggeefmarkt werden op de videoband vastgelegd.

Er werd ook nog een rondleiding gegeven door het gebouw.

SuperSoep

Na al deze activiteiten was het goed om lekker soep, met elkaar te eten met prachtige broodjes/hapjes van Ankie en Will. De avond werd vervolgd met karaoke en disko o.l.v. Jelle. De dansruimte was omgetoverd in een herfstspookje door Michelle en ook de Banierkids zongen een nootje mee. Toen laat op de avond de line-dance dames thuiskwamen, werd er op verzoek nog een tweede ronde karaoke-liederen ten gehore gebracht, waarna Johan C de draaitafel overnam met een selectie rock classics. Een geslaagde dag dus, en zowel de Landelijke bezoekers als de eigen CW-ers hebben kunnen ervaren wat het zo leuk maakt om in CW te wonen.

Wim Wiegmann

Nieuwjaarstoespraak

Willeke Visser van De Wandelmeent in Hilversum zegt over het oude goede gebruik van nieuwjaarswensen: "Vroeger werd vooral geld gegeven. In de 19^e eeuw liep dat wat uit de hand, toen men wildvreemde voorbijgangers geld probeerde af te bedelen met berijmde nieuwjaarswensen en -prenten. Schoorsteenvegers, vuilnisophalers, straatvegers, nachtwakers en straatlantaarnaanstekers verkochten de beste wensen. Tegenwoordig is dat beperkt tot kranten- en tijdschriftbezorgers. (...) In de 16^e eeuw probeerde men de geesten te vriend te houden. Tegen de boze geesten werden er goede voornemens gemaakt en er werd een wens toegevoegd voor de goede geesten. Men maakte dat kenbaar door aan de voordeur linten te hangen met daarop de voornemens en wensen. Mijn vraag is aan iedereen zijn goede voornemens en wensen voor de straat (van CW-Hilversum, red.) op deze rode linten te schrijven en op de openslaande deuren van ons LuyeGat (gemeenschapp. ruimte, red.) te hangen. (...)”

Lijkt de redactie een goed idee voor gemeenschappelijk wonengroepen.

Bouwer voor echte mensen

Vorig jaar is Leo de Jonge overleden, de ontwerper van het eerste CW-project, De Wandelmeent in Hilversum. Hij heeft zich als architect altijd proberen in te leven in de gebruikers van de gebouwen die hij ontwierp. Hij morrelde aan starre regels die niet bijdroegen aan het woonplezier van mensen, schrijft dagblad Trouw in februari. Hij verdiepte zich in de belevingswereld van ouderen of gehandicapten bij de bouw van tehuizen. Later, toen zijn vrouw aan Alzheimer ging lijden, probeerde hij zich zo goed mogelijk in haar te verplaatsen, haar niet meer tegen te spreken of te corrigeren, maar met humor en liefde te reageren en desnoods mee te fantaseren.

WoonKUNSTwerk

noemt Hein de Haan zijn ontwerp

voor 80 atelierwoningen met gemeenschappelijke voorzieningen in Almere-Poort. Het moet in 2011 klaar zijn.

Ruigoord, vrijhaven voor kunstenaars

In het Amsterdams Historisch Museum is een tentoonstelling geweest over Ruigoord, oorspronkelijk een dorp van Zeeuwse arbeiders die aan het Noordzeekanaal werkten. In 1968 valt het besluit om de Amsterdamse haven uit te breiden en kraakten kunstenaars een deel van het dorp. Inmiddels zijn de woningen ateliers geworden.

Conferentie in Zweden

Van 5 tot 9 mei 2010 wordt er in Stockholm de International Collaborative Housing Conference gehouden. Deelname kost € 275.-.

Low Tech Magazine

Maak alles zelf: o.a. zonnepanelen, windturbines, fietskar, aardenhuis, of zet een bakstenen of ecologisch dorp op. Het magazine brengt online nieuws en duiding over wetenschap en technologie.

Eurotopia

Een nieuwe Eurotopia, nu Duitstalig, is verschenen. Het telt 544 pagina's, bevat een beschrijving van 390 woongemeenschappen in Europa en is te bestellen bij Omslag voor € 19.50.

Duurzaam Pippi-huisje

Jessika Kersting importeert bouwpakketten van houten huisjes, gemaakt van duurzaam hout uit Zweden. Kamers, huisjes of kantoortjes, van 9 tot 90 m². Prijzen variëren, vanaf rond € 10.000.-. Naar eigen smaak en budget zelf in elkaar te zetten. (VK 26/1)

Wonen in een ger

Maarten Stam van het bedrijf Nootmeerhaast bouwt, verkoopt en verhuurt al meer dan tien jaar gers:

"Eindeloos wordt er gepraat over eco-dorpen en duurzaam wonen. Met een ger pas je het direct concreet toe". Ger is Mongools voor huis. Het bestaat uit een houten geraamte, daarop een dikke laag schapenvilt, afgedekt met een canvas buitendoek dat beschermt tegen regen. De vloer bestaat uit zeil met tapijt. In Nederland worden enkele tientallen gers permanent bewoond. Het bedrijf Bosjuweel verhuurt gers en tipi's, vooral voor trainingen en feesten. Nootmeerhaast verkoopt regelmatig gers, prijs € 6500.-. Tot voor kort was het bedrijf van Maarten Stam gehuisvest in Baarle Nassau, op een gekraakt terrein, maar dat is nu ontruimd. Hij zoekt nu instanties of mensen die stukken grond beheren en het experiment aandurven.

KES – Kleinschalig ecologische samenleving

KES gaat een plan maken voor een vredes-ecodorp op een voormalig kazerneterrein in Arnhem, grenzend aan natuurgebied De Hoge Veluwe.

Wonen op de juiste plek

Dit is een groep mensen die een ecologische en sociaal duurzame buurt in Soest tot stand wil brengen.

Woonkwaliteitswijzer

Het VAKpunt wonen heeft een nieuwe kwaliteitswijzer wonen uitgebracht.

Strobouw in Nederland

In 2003 is Strobouw Nederland opgericht, een permanente projectgroep van de stichting VIBA \ Expo (SVE), die strobouw in Nederland wil bevorderen. Dat is nodig, want strobouw staat hier nog in de kinderschoenen in vergelijking met andere landen. In ons land worden zo'n vier strobouwhuizen per jaar gebouwd, in België 40 en in Frankrijk al meer dan 1000 huizen per jaar. Web: www.strobouw.nl

HT

LVCW

Landelijke Vereniging Centraal Wonen . Adressen lidprojecten

De adressen zijn over het algemeen de post adressen van de centraal/gemeenschappelijk wonen projecten of het adres van de contactpersoon. De contactpersoon / het telefoonnummer is veelal (van) degene die de belangstellenden voor het wonen in het project noteert.

Legenda

Nb = Nieuwbouw

Ob = Oudbouw

H = Huurwoningen

K = Koopwoningen

HK = Huur- en koopwoningen.

Het getal geeft het aantal woningen aan.

Het jaartal is het startjaar van het project.

Projecten aangeduid met een * zijn in voorbereiding.

C.W. De Rups [Nb H 9 1983]

Harpoenstraat 1

1825 LD Alkmaar

info: Wim Grapendaal, tel. 072-5646553

email: grapwit@wanado.nl

C.W. De Regenboog [Nb H 40 1986]

Elzasstraat 31

1827 BV Alkmaar

tel. 072-5615977

info: Saskia Bleyerveld

website: <http://www.cwderegenboog.nl>

C.W. Alphen aan den Rijn [Nb H 29 1995]

Zeelandstraat 26

2408 GJ Alphen aan den Rijn

website: <http://www.cwalphenaandenrijn.nl>

C.W. Het Hallehuis [Nb H 33 1984]

Sandenburg 20

3813 LX Amersfoort

tel. 033-4804597

email: mail@hallehuis.nl

website: <http://www.hallehuis.nl>

C.W. Woonvorm van de Toekomst

[Nb HK 61 1993]

Hof der Toekomst 29

3823 HX Amersfoort

tel. 033-4564015/4793533

info: tel. woonruimte: 033-4563005/

033-4807684/06-46155028

email: info@wvdt.nl

website: <http://www.wvdt.nl>

C.W. Amersfoort i.o. [Nb HK]

Kortenaerstraat 6c

3814 TL Amersfoort

info: , tel. 033-4724249

email: CW-Amersfoort@hotmail.com

C.W. Amstelveen [Nb H 36 1991]

Suze Groeneweglaan 69

1183 EK Amstelveen

info: J. Kenter, tel. 020-3457917

email: info@cwamstelveen.nl

website: cwamstelveen.nl

C.W. 't Vierschaar [Nb H 25 1984]

Magistratenveld 613

7327 LK Apeldoorn

info: zie website

email: info@cwapeldoorn.nl

website: <http://www.cwapeldoorn.nl>

C.W. Het Aardrijk [Nb H 52 1988]

Aardrijk 103 A

4824 BT Breda

email: wergroepintroductie@aardrijk.nl

website: <http://www.aardrijk.nl>

C.W. De Bonvivant [Nb H 50 1990]

Bonnefantan 45

2907 NA Capelle a/d IJssel

tel. 010-458 6892

info: Thom de Vries

email: info@cwcapelle.nl

website: <http://www.cwcapelle.nl>

Centraal woon/werk project Midgaard [5]

Abstegerdijk 1

7095 BV De Heurne (gld)

tel. 0543-466750

info: Ton Kivits

email: tonkivits@hetnet.nl

C.W. Delft [Nb H 80 1981]

Fuutlaan 166

2623 MS Delft

tel. 015-2617724

info: Rosa Verhoeff, tel. 015-2577729

email: info@cwddelft.nl

website: <http://www.cwddelft.nl>

C.W. Katerstraat [Nb H 31 1986]

Katerstraat 74

2512 CD Den Haag

email: info@cw-katerstraat.nl

website: <http://www.cw-katerstraat.nl>

C.W. Houtwijk [Nb H 49 1984]

Albert Schweitzerlaan 24 B

2552 PK Den Haag

tel. 070-3972329

info: Ankie van Wijk, tel. 070 397 7815

email: info@cwhoutwijk.nl

website: <http://www.cwhoutwijk.nl>

V.E.G.W.D. 'Het Zandgoed' [Nb K 10]

Lange Zandstraat 191

7412 CG Deventer

info: Marjolein Fransen, tel. 0570-615695

email: info@zandgoed.nl

website: <http://www.zandgoed.nl>

C.W. Deventer [Nb H 32]

J.D. Huijbersstraat 10

7412 JR Deventer

info: Peter Elmers, tel. 0570- 645731

email: info@centraal-wonen-deventer.nl

website: <http://www.centraal-wonen-deventer.nl>

Zonnespreng (voorheen E.C.W.D.) [20]

Kievit 100

3972 PL Driebergen

tel. 0343-539560

email: info@ecwd.nl

website: <http://www.zonnespreng.nl>

C.W. Striyp [Nb H 21 1989]

St. Severusstraat 26L

5616 NZ Eindhoven

email: info@cws.lvcw.nl

website: cws.lvcw.nl

C.W. Lismortel [Nb H 62 1983]

Tourslaan 18

5627 KX Eindhoven

info: Mattie Wethlij, tel. 040-2426833

email: info@cwlistmortel.nl

website: <http://www.cwlismortel.nl>

C.W. Enschede [H]

Lippenkerkstraat 167

7511 CX Enschede

tel. 053-4319871

C.W. Drielandenhuis [Nb H 39 1986]

Drielandenhoek 6

2034 LV Haarlem

email: bc.drielandenhuis@gmail.com

website: www.lvcw.nl/cwdrielandenhuis

C.W. Romolenpolder [Nb 47 1992]

Venkelstraat 25

2034 MT Haarlem

email: info@cwrom.nl

website: <http://www.cwrom.nl>

C.W. Heemshof [K 6 1977]

Oosterweg 2 C

1968 KN Heemskerk

info: , tel. 0251-245265

email: ww.heemshof@xs4all.nl

C.W. de Meent [Nb H 50 1977]

Wandelmeent 61

1218 CR Hilversum

info: Judith Kortland

email: info@wandelmeent.nl

website: <http://www.wandelmeent.nl>

C.W. Aurijn [Nb H 9 1987]

Roodborstje 8

1628 CT Hoorn

tel. 0229-249782

info: Marjo Goedhart, tel. 0229-244895

C.W. Dinslo [Nb H 23]

Kardinaal Alfrinkhof 39 a

3712 DD Huis Ter Heide
tel. 030-8898505
info: Corine van Huystee, tel. 06-43276840
email: cwindinslo@hotmail.com

C.W. Circa [Nb H 7 1988]
Schoolstraat 9 - F
8911 BH Leeuwarden
info: , tel. 06-20414463
email: a.arnold@chello.nl

C.W. Hoeksterpoort [H 11]
Hoeksterpoort 2b
8921 GC Leeuwarden
tel. 058-2139780
email: hoeksterpoort@hotmail.com

C.W. de stadsOase [Nb H 37 1986]
Gortestraat 37
2311 MS Leiden
website: www.stadsoase.nl

C.W. Stevenshof [Nb H 15 1988]
Joke Smitstraat 22
2331 MA Leiden
info: Myriam Landard, tel. 071-5321134
email: heuven@nhn.leidenuniv.nl
website: http://www.cwstevenshof.nl

C.W. Maastricht [Nb 12]
Maastricht
info: Han de Jong, tel. 043-3264867
email: handejong@hetnet.nl

C.W. Nieuwegein [Nb H 160 1982]
Bedumerschans 2
3432 TC Nieuwegein
tel. 030-6060985
website: http://www.gwwwebsite.com

CBWH-Sawou [6]
Heerlerschans 5
3432 TE Nieuwegein
info: Peter Borsje
email: borsjep@hotmail.com

De Raat, vereniging voor centraal wonen
p/a Kastanjehof 31
6533 BX Nijmegen
info: Teun Stekelenburg, tel. 024-3567249
email: teunvanstekelenburg@zonnet.nl

C.W. Kastanjehof [Nb 65]
Kastanjehof 46
6533 BX Nijmegen
email: cwpk@chello.nl
website: home.hetnet.nl/~cwpk

C.W. Opaalstraat [Nb H 49]
Opaalstraat 188
6534 XP Nijmegen
tel. 024-3555460
website: home.hccnet.nl/karel.sauer

C.W. Mozaiek [Nb 44 2004]
Wachterslaan 239
6523 RV Nijmegen
info: Ronald Akkermans, tel. 024-3239541
email: info@cwmozaiek.nl
website: http://www.cwmozaiek.nl

C.W. Anna Bijnhof [Nb HK 13 1987]
Anna Bijnsplantsoen 1
2343 JT Oegstgeest
tel. 071-5173622

C.W.O. Onder de Linden [Nb H 11 1991]
Lindestraat 34
7572 TV Oldenzaal
info: Jola Ruijter, tel. 0541-517049
email: jolaruijter@home.nl

W.K. Purmerend [Nb HK 71 1985]
Postbus 262
1440 AG Purmerend
tel. 0299-435245
info: Tjitske Hiemstra, tel. 0299-426389
email: wkp.info@freeler.nl
website: http://www.woonkollektiefpurmerend.nl

Vierkantshoeve [5]
Dorpsstraat 79
B-3770 Riemst-Membruggen
info: , tel. 0032-12 747988

C.W. De Banier [Nb H 52 1980]
Banierstraat 2 A
3032 PH Rotterdam
tel. 010-4666535
info: Saskia Kroon, tel. 010-4621252

Woonwerkvereniging De Lelie [H 10]
Slaghekstraat 32c
3074 LM Rotterdam
email: blokslag@hotmail.com

Woonvereniging de Nesse [K 5]
Groeneweg 10
3059 LC Rotterdam
tel. 010-2220130
info: Bram de Knecht
email: erik@de-nesse.nl
website: http://www.de-nesse.nl

C.W. Spijkenisse [Nb H 24 1981]
Toekanshoek 6
3201 PJ Spijkenisse
tel. 0181-611278

C.W. De Meenthe [Nb K 20 1981]
De Meenthe 17
5012 TH Tilburg
tel. 013-4555654
website: http://www.cw-demeenthe.nl

C.W. De Stam [HK 25]
Energieplein 2
5041 NH Tilburg
info: Trudi van den Berg, tel. 013-5361751
email: centraalwontilburg@home.nl
website: http://www.cwdestam.nl

Vereniging DOV [5]
Wadwerderweg 125
9988 SW Usquert
info: Luuk Bosma
email: leo.luuk@xs4all.nl

C.W. Klopvaart [Nb H 80 1984]
Cubadreef 4 - J

3563 HH Utrecht
email: centraalwonen@klopvaart.nl
website: http://www.klopvaart.nl

C.W. De Pionier [Nb H 24 1987]
Karel Doormanhof 25
3134 CW Vlaardingen
tel. 010-4341772
website: http://www.cwvlaardingen.nl

C.W. Voorburg [Nb H 31 1988]
Veurselaan 65
2272 AP Voorburg
email: info@cwvoorburg.nl
website: http://www.cwvoorburg.nl

C.W. Het Punt [Nb H 46 1985]
Graspieperweide 10
6708 LR Wageningen
info: Jeanet Bok
email: Jeanet.Bok@provincie-utrecht.nl
website: http://www.cw-wageningen.nl

C.W. 't Binnenveld [Nb H 39 1990]
Joh. Buziastraat 59
6708 NR Wageningen
tel. 0317-422677
email: ToecieBinnenveld@cw-wageningen.nl
website: http://www.cw-wageningen.nl

C.W. Westervoort [Nb H 26 1985]
Lange Griet 42
6932 MG Westervoort
tel. 026-3115383
website: http://www.cwwestervoort.nl

C.W. I Zaandam [Nb H 11 1985]
Ds. M.L. Kingweg 232
1504 DH Zaandam
info: Mira Jongejan, tel. 075-6141812

C.W. II Zaandam
Ds. M.L. Kingweg 244
1504 DH Zaandam
info: Frits Ubels

C.W. Zoetermeer [Nb H 21 1988]
Scharounlijn 14
2728 BT Zoetermeer
info: Babs van Toorenenburg,
tel. 079 - 33 16 755
email: cw-zoetermeer@hotmail.com
website: http://www.centraalwonenzoetermeer.nl

Woonderij Eos [Nb HK 39 2005]
Loverendale 5
7207 PG Zutphen
info: Hannie Thijssen, tel. 0575 546 591
website: http://www.woonderijeos.nl

C.W. Zwolle [Nb H 35 1985]
Rijnlaan 217 A
8032 MX Zwolle
website: www.lvcw.nl/cwzwolle

Liberté, égalité, fraternité

'Is dat nog wat, dat groepswonnen' vraagt iemand me weleens. Een vraag waar ik dan positief maar vaag op reageer in de trant van 'Jaja, dat groeit gestaag door'. Maar intussen betreur ik het wel dat de beweging eerder smeult dan brandt. De maatschappelijke context is bezig met het nablussen, het wachten is nog op het sein 'brand meester', denk ik wel eens.

Studiereis

Hoe verheugend is het dan bezocht te worden door 4 enthousiaste jongens, 2 uit België en 2 uit Frankrijk, die op studiereis zijn, om vormen van groepswonnen te bestuderen. Dat was begin juni in 2009 dat zij langs kwamen in Centraal Wonen Delft om te horen hoe wij het hier gedaan hadden. Het groepsproces, de groepsgrootten, wat is gemeenschappelijk en wat privé, het ontwerpproces, de rol van de gemeente en de overheid. Dat soort dingen. Ze kwamen uit Denemarken waar ze ook een aantal projecten hadden bezocht. Oude tijden herleefden. Dat hadden wij vroeger, in de zeventiger jaren, dus echt vroeger, ook gedaan. De dia's heb ik nog, en de aantekeningen ook. Nu zij langs kwamen kreeg ik het gevoel eindelijk weer eens over de essentie te kunnen praten. Van het groepswonnen bedoel ik.

Documentaire

Ze hadden overal gefilmd, dat deden ze in Delft ook, en ik schonk daar op het moment eigenlijk geen aandacht aan, maar een paar weken later kreeg ik een dvd-tje opgestuurd met het gefilmde verslag van hun studiereis. Geweldig! Een soort 'Reis door Centraal Wonen' (van Matthieu Lietaert) maar dan weer met andere projecten. Een aanrader.

Zo bezochten ze Hjortshoj in Denemarken, een groot project dat uit 8 subgroepen bestaat, met elk hun eigen groepsruimte, een project voor huurders en kopers met een flinke moestuin

Dan was er een ander Deens project, 'Friland' en wat de naam al doet vermoeden, daar was iedereen vrij geweest om het huis naar eigen inzichten vorm te geven.

Nog een Deens project, 'Herta', gebaseerd op de ideeën van Steiner, een grote boerderij waar geestelijk gehandicapten en hun begeleiders in een groep woonden en werkten.

Ook in Nederland hebben ze rondgekeken en interviews gehouden. Zo waren ze in Evalaxmeer, een ecowijk in Culemborg, in de Kersentuin in Utrecht, in CW Amstelveen en in CW Delft. De dvd met het reisverslag en vele interviews, is gemaakt door Samuel Lanoe en Matthieu Theurier, en getiteld: 'Voyage Parasol'. Nu weet ik niet of deze dvd bedoeld is om echt te verspreiden, het is het verslag van een studiereis die uitging van een organisatie van bewonersconsulenten, maar ze zullen zeker zo vriendelijk zijn om hun dvd aan een aantal geïnteresseerden toe te zenden. De website: www.hg-rennes.org.

Studiedag

Op 4, 5 en 6 december van 2009 was er in Nantes een grote conferentie van bewoners van coöperatieven. Daarbij waren Dagmar Varkevisser uit CW Amstelveen en ondergetekende uit CW Delft uitgenodigd om iets over onze projecten te vertellen. Een belevenis. Er waren naar schatting 100 tot 150 mensen en, helemaal volgens de idealen van Centraal Wonen, alle leeftijden waren vertegenwoordigd!

Wat indruk maakte was dat Centraal Wonen projecten over het algemeen in de huursector zijn gerealiseerd. In Frankrijk moet je je over het algemeen inkopen in een groepswonnenproject. Wat ook tot verbazing leidde was de grootte van de Nederlandse projecten, en de daaraan verbonden mogelijkheid om gemeenschappelijke voorzieningen op meerdere niveaus te realiseren. Zodat bewoners bijvoorbeeld de beschikking hebben over een algemene ruimte voor het hele project en daarnaast ook over clusterruimten voor telkens een paar woningen.

Taalbarrière

Jammer genoeg kan ik over de rest van de conferentie weinig mededelen. De voertaal was Frans, en wat ik nog wel begrepen heb, is dat de voordrachten en discussies gingen over groepsprocessen, over duurzame bouwwijzen, over conflictbemiddeling, over juridische consequenties van het groepswonnen en over de toekomst van het groepswonnen en de maatschappelijke betekenis. Wat daar allemaal over gezegd werd? Op een andere plaats in deze GA is een vertaling opgenomen van een fragment uit een boek, dat één van de sprekers heeft geschreven, over groepsprocessen en bemiddeling. Maar wat er verder besproken is... ik kan alleen zeggen dat ik me terug waande in de zeventiger jaren als ik denk aan de rust, het geduld en de aandacht die men voor elkaar had. En dat bedoel ik positief, al weet ik dat je dat niet moet overdrijven.

Fakkel

Het groepswonenvuur mag hier dan misschien nasmeulen, in Frankrijk heeft men de fakkel overgenomen. In het land van de *vrijheid*, *gelijkheid* en *broederschap* begint men serieus werk te maken van deze klassieke idealen door coöperatieven voor bewoners te plannen en te bouwen. Misschien en hopelijk ook weer een stimulans voor ons.

VERENIGINGSBURO LVCW

Postbus 19163, 3501 DD Utrecht

Tel. 06 130 15 869
Postgiro 2015796
internet: www.lvcw.nl
email: info@lvcw.nl
Discussie- of mailinglijst@lvcw.nl

LIDMAATSCHAP

Projecten kunnen collectief lid worden van de LVCW voor € 5,- per huishouden per jaar. Iedere groepsdeelnemer heeft dezelfde rechten als een individueel LVCW-lid.

Het individuele lidmaatschap (incl. abonnement op "Gewoon Anders") kost €13,- per jaar. Het lidmaatschap voor initiatief-groepen kost € 2,50 per huishouden. Startende groepen kunnen, voordat ze lid worden, een informatiepakket aanvragen.

PRIKBORD

Voor woningzoekenden die een project zoeken en projecten die nieuwe bewoners zoeken:
www.woongroep.net

BESTUUR

Voorzitter - vakant
Interim-voorzitter
Peter Bakker

Penningmeester
Gerard Koning, Groningen

Secretaris
Hanneke Verdonk, Purmerend

Lid
Peter Bakker, Eindhoven.
(tevens webmaster en bestuurslid Federatie Gemeenschappelijk Wonen)

Lid
Anna Dijkhuis, Rotterdam.
(tevens bestuurslid Federatie Gemeenschappelijk Wonen)

Kijk voor meer informatie en adressen op:
www.lvcw.nl

Landelijke Vereniging Centraal Wonen

Postbus 19163

3501 DD Utrecht

Tel. 06 130 15 869